

Asia: VN/20427/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi toimintasuunnitelmaksi helteen terveyshaittojen ehkäisemiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1 Tausta

-

2 Toimintasuunnitelman tavoitteet

Toimintasuunnitelma on erittäin ajankohtainen, tarpeellinen ja kattava. Koordinointi, viestintä sekä yhteistyö eri toimijatahojen välillä on tärkeää, ja näihin liittyviä kehittämistarpeita on hyvin huomioitu. Työpaikkoja koskevat tilanteet, työnantajien vastuita ja työntekijöiden suojelunäkökulmia on huomioitu suunnitelman eri luvuissa.

3 Riskiryhmät ja haavoittuvuutta lisäävät tekijät

-

4 Riskienhallinta sekä varautumisen ja sopeutumisen koordinointi

-

5 Hellevaroitussjärjestelmä

-

6 Viestintä

-

7 Helleaaltoihin liittyvä valmius ja varautuminen

-

8 Pidemmän aikavälin toimenpiteet

-

9 Työterveys ja työsuojelu

Suunnitelmassa on huomioitu erilaisia työolosuhteita, samoin riskiryhmiin kuuluvia työntekijöitä, mutta todettu samalla, että lämpenevän ilmaston ja helleaaltojen vaikutukset työskentelyolosuhteisiin tulee huomioida kaikilla toimialoilla ja kaikenlaisissa töissä. Tästä olemme samaa mieltä, mikään toimiala ei ole ulkona.

Suunnitelmassa nostetaan esiin monia aiheellisia kehittämistarpeita ja niitä toteuttavia toimijatahoja.

Etätyöntekijät voisi huomioida paremmin. Luvussa 7.3. todetaan, että kotien yllämpeneminen vähentää työntekijöiden mahdollisuuksia palautua kuumarasituksesta vapaa-ajalla. Vastaavasti tuli huomioida suomalaiset etätyöntekijät, joille useimmille koti on myös työskentelypaikka ja jolloin kuumakuormitus voi olla ympärivuorokautista. Myös etätyö tulee huomioida, kun työterveyteen haetaan ratkaisuja.

Suunnitelmassa todetaan työsuojeluviranomaisten antamat lämpörajasuositukset sekä Työterveyslaitoksen uusimman tutkimuksen mukaiset suositukset, jotka julkistettiin heinäkuussa 2025. Työsuojeluviranomaisen ohjeistukset tulisi muuttaa vastaamaan näitä suosituksia. Lisäksi samalla tulisi todeta, että suositusten lisäksi asiasta ei ole olemassa tarkempaa työsuojelulainsäädäntöä, jolla annettaisiin kaikkia työpaikkoja koskevat minimivelvoitteet siitä, miten työssä ennaltaehkäistään ja suojellaan työntekijöitä kuumuuden ja UV-säteilyn aiheuttamilta vaaroilta. Joissakin Euroopan maissa asiasta jo on lainsäädäntöä.

10 Seuranta ja arviointi

-

11 Toimenpiteet

Esitämme lisättäväksi Työterveys ja työsuojelu -kohtaan: Työsuojelulainsäädäntöä täsmennetään niin, että se huomioi ilmastonmuutoksesta johtuvien sään ääri-ilmiöiden, kuten kuumuuden ja UV-säteilyn tuomat riskit ja säätää kaikkia työnantajia koskevat minimivelvoitteet, joilla suojellaan työntekijöitä ao. riskien aiheuttamilta terveysvaaroilta ja -haitoilta. Vastuutahona STM.

Liite Toimijoiden ja sidosryhmien roolit ja vastuut hellevarautumisessa

-

Yleisiä huomioita

-

Latvatalo Eveliina
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry - Työehdot-osasto
työympäristöasiantuntija Anne Mironen